

Z daleka od Ojczyzny... Rzecz o emigracji

Propozycja lekcji do wykorzystania na katechezie lub lekcji wychowawczej

Cele:

- uczeń zna pojęcia: *emigracja, emigrant*
- uczeń wie, że emigracja niesie ze sobą korzyści i zagrożenia
- uczeń wie, że istnieją zgromadzenia zakonne otaczające opieką duchową emigrantów (Towarzystwo Chrystusowe dla Polonii Zagranicznej, Misjonarki Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej))
- uczeń potrafi podać określenie czym jest Ojczyzna
- uczeń potrafi wymienić niektóre zagrożenia i korzyści (materialne i duchowe) emigracji
- uczeń korzysta ze stron internetowych informujących o życiu na emigracji i duszpasterstwie Polonii
- uczeń modli się za emigrantów

Przebieg:

1. OJCZYŻNA czyli...?

Prosimy uczniów o poszukanie synonimów słowa OJCZYŻNA. W rozmowie kierowanej szukamy odpowiedzi na pytanie czym jest Ojczyzna, jak ją rozumiemy.

Ojczyzna jest darem, jest naszym domem. Samo słowo odnosi nas do *ojcowizny*, czyli tego co dziedziczymy "po ojcach", co jest naszym dziedzictwem i darem, w czym wychowujemy się i co staje się nam bliskie, co tworzy naszą tożsamość. To DOBRO, które nas spotyka. Za to Dobro jesteśmy ODPOWIEDZIALNI. Nasza Ojczyzna to Dom, który winniśmy kochać:

DOBRO

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

MIŁOŚĆ

Podsumowując prowadzący przykleja na tablicy kolejne słowa pokazując za pomocą krzyżówki relacje DOM -DOBRO -ODPOWIEDZIALNOŚĆ-MIŁOŚĆ

2. MARZENIA a EMIGRACJA

Czasem ktoś musi opuścić dom, musi albo chce. Co wówczas czuje? Ma jakieś marzenia, chce coś osiągnąć, ma swoje plany, ale pewno i obawy.

Prosimy uczniów o wczucie się w sytuację kogoś, kto decyduje się na wyjazd za granicę. Co tak osoba czuje, myśli? Uczniowie następnie dopisują dalszy ciąg zdań:

- Chciałbym...
- Myślę, że....
- Boję się...

Zdania można napisać na dużym arkuszu szarego papieru lub na tablicy i wspólnie wypisywać dokończenie lub zaproponować pracę indywidualną czy w grupach.

3. EMIGRACJA DZISIAJ

Wyjazd z domu jakim jest ojczyzna to **emigracja** - Etym. - późn. łac. *emigratio* 'wyprowadzenie się' i. od łac. *emigrare* 'wyruszać; wynosić się'.

Przez wieki Polacy wyjeżdżali z Ojczyzny z różnych powodów. Dzieje historii zmuszały ich do emigracji, wyjeżdżali z powodów politycznych, społecznych i ekonomicznych. Aktualnie wielu Polaków opuszcza Ojczyznę. Wielu z Waszych bliskich, znajomych, czy sąsiadów mieszka i pracuje za granicą. Aktualnie mówi się o 20 000 000 Polaków mieszkających poza granicami kraju, przy czym Polska liczy ok. 40 000 000 mieszkańców. Tylko w latach 2000 - 2004 Polskę opuściło ok. 2 000 000 Polaków. Każdy ma prawo do poszukiwania dobrych warunków życia i dobrej pracy, ma prawo do swoich nadziei i marzeń i do poszukiwania dróg ich realizacji. W poszukiwaniu dobrego bytu nie możemy jednak zapomnieć o swoim DOMU, o bliskich, rodzinie, własnym środowisku i ojczyźnie.

4. RÓŻNE OBlicZA EMIGRACJI

Nie zawsze, życie na emigracji niesie spełnienie marzeń i planów z jakimi wyjeżdża się z kraju. Wyrwanie z własnego środowiska, brak realnego oparcia w bliskich, którzy są daleko, obca mentalność i sposób życia sprawiają że emigrant może czuć się zagubiony. Jednym udaje się dość szybko wejść w nowy świat, dla innych jest on ciągle obcy... Jak wam się wydaje jakie realne korzyści i zagrożenia niesie życie na emigracji?

Praca w grupach nad formularzem i omówienie na forum.

5. WSZĘDZIE BYĆ DOBRYM POLAKIEM

Wyjazd za granicę otwiera na pewno wiele perspektyw (przykłady z formularzy). Emigracja niesie jednak ze sobą wiele zagrożeń (przykłady z formularzy). Odległość i tęsknota dobrze przeżywane mogą umacniać więzi z rodziną. Poszukiwanie tego co bliskie może prowadzić do Pana Boga. Jednak zbyt długa rozłąka może niszczyć to co ważne i bliskie. Człowiek może się pogubić gdy brakuje tych, którzy podobnie myślą, mówią, czują. Potrzeba wierności temu co ważne, wartościowe i bliskie, by wszędzie być dobrym Polakiem. Kościół otacza duchową troską Polskich emigrantów. Działające w poszczególnych krajach Polskie Misje Katolickie jednoczą rodaków, pomagają w różny sposób a przede wszystkim dają możliwość korzystania z Sakramentów w ojczystym języku. Warto przed wyjazdem za granicę poszukać adresów Polskiej Misji Katolickiej, możliwości uczestniczenia we mszy św. w j. polskim.

Strony internetowe, które mogą w tym pomóc:

Biurowo Duszpasterstwa Emigracji Polskiej: www.emigracja.episkopat.pl; IDE (Instytut Duszpasterstwa Emigracyjnego): www.tchr.org/ide; Towarzystwo Chrystusowe: www.tchr.org; Siostry Misjonarki Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej: www.mchr.pl.

Ponad 70 lat Towarzystwo Chrystusowe (chrystusowcy) założone przez Prymasa Polski Sługę Bożego kard. Augusta Hlonda oraz Sługę Bożego o. Ignacego Posadzego oraz od 50 lat Siostry Misjonarki Chrystusa Króla dla Polonii Zagranicznej założone przez Sługę Bożego o. Ignacego Posadzego troszczą się o życie duchowe rodaków na obczyźnie trwając na modlitwie i podejmując pracę w ośrodkach duszpasterstwa polonijnego w całym świecie. Siostry Misjonarki pracują aktualnie na 14 placówkach w kraju i 38 placówkach poza granicami obejmując swą misją takie kraje jak: Anglię, Niemcy, Węgry, Białoruś, Włochy, Belgię, Stany Zjednoczone i Kanadę, Brazylię, daleką Australię i Tasmanię. Pracują jako: katechetki, przedszkolanki, pielęgniarki, zakrystianki, organistki. A przede wszystkim chcą być siostrami, które przypominają rodakom o tym co ważne i wartościowe: o Bogu, o rodzinie, bliskich i ojczyźnie.

6. TAM GDZIE BIJĄ POLSKIE SERCA

Być wszędzie dobrym Polakiem to znaczy budować prawdziwy DOM w swoim sercu, to budować w nim Dobro, Odpowiedzialność i Miłość, pamiętać o tym co ważne i wartościowe. O budowie solidnego DOMU tak mówi Jezus:

"Każdego więc, kto tych słów moich słucha i wypełnia je, można porównać z człowiekiem rozroptnym, który dom swój zbudował na skale. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i uderzyły w ten dom. On jednak nie runął, bo na skale był utwierdzony. Każdego zaś, kto tych słów moich słucha, a nie wypełnia ich, można porównać z człowiekiem nierozsądnym, który dom swój zbudował na piasku. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i rzuciły się na ten dom. I runął, a upadek jego był wielki." (Mt 7, 24- 27)

Co w takim domu budowanym w sercu Polaka powinno się znaleźć? Jakie wartości, zasady, sprawy powinny być "cegłami" takiego domu?

Tu można zaproponować prace w grupach: wypisanie słów kluczowych tzn. takich wartości, zasad, które emigrantowi pomogą zbudować w sercu solidny DOM. Z napisów można ułożyć kontur domu.

Podsumowanie:

- **Człowiek potrzebuje zakorzenienia, czyli domu. Nie może być na stałe wyrwany z własnego kontekstu społecznego, dlatego będąc na emigracji warto stawiać sobie podstawowe lecz ważne pytania: Po co tu jestem? Dla kogo żyję? Jakie jest miejsce bliskich, rodziny w moim życiu? Co chcę osiągnąć? Jaki czas przeznaczam na emigrację? Gdzie chcę spędzić życie? Potrzeba wytyczenia sobie pewnych granic, zasad, słowem pewnego umiaru by emigracja z "czasu przejściowego" nie przerodziła się w „wieczną tułaczkę" i pogoń za dobrami materialnymi.**
- **DOM w sercu, budowany z Chrystusem przetrwać może wszelkie przeciwności, oprzeć się trudnościom i zagrożeniom jakim niesie emigracja. Decydując się na emigrację, warto przypominać sobie o tym co ważne i wartościowe i pielęgnować to w sercu. Emigrant zmienia wokół siebie świat ale nie swe serce! To co w sercu zbudowane najpiękniej można strzec i rozwijać z Chrystusem, który jest wszędzie TEN SAM, NIEZMIENNY, który w każdym zakątku świata czeka ze Swym Miłosiernym Sercem na ludzkie serca.**

Propozycja formularza do pracy w grupach:

"Na wychodźstwie polskie dusze giną" kard. A. Hlond

Oblicza emigracji:

Korzyści materialne:	Zagrożenia materialne:
Korzyści duchowe:	Zagrożenia duchowe:

(oprac. S. Małgorzata Michna MChR)